

nærer den allerførste Tvivl om Hensigtsmæssigheden af saaledes at knytte Arbejdets Udførelse til en Forpagtningscontract. Jeg vil i den Henseende bemærke, at det kan være overmaade fordeeltigt for Regjeringen, at den i Genhold til Lovforslagets § 4 vil være istand til med 1 Aars Børsel at opfige Contracten, og at Vedkommende saa kun skal have Betaling for det tilstedeværende Materiel efter Taxation med Tillæg af 5 pCt.; men jeg tillader mig at troe, at den Mand kan ikke opdrives, der vil gaae ind paa saadanne Vilkaar, hvorefter han paa den Maade skulde binde sig for 100 Aar og i et saa betydeligt Foretagende skulde kunne opfiges med eet Aars Børsel mod at faae Driftsmateriellet betalt efter Taxation med et Tillæg af 5 pCt.; der er Ingen, der vil gjøre det. Jeg har i og for sig ingen Forestilling, om den i § 3 stillede Betingelse med Hensyn til Forpagtningsafgiftens Beregning er tilfredsstillende eller ikke. Det gjør det Indtryk paa mig, at den er ret tilfredsstillende, at det vilde være meget godt, om vi kunde faae en saadan Forpagtningscontract affluttet; men jeg maa dog tillade mig at henlede de ærede Herreres Opmærksomhed paa, at det vilde være overmaade vanskeligt at holde Forpagteren til sin Contract, dersom han led Tab ved den. Han vilde naturligvis sørge for, at han ikke begik saadanne Misligheder, at man ligefrem ved Lov og Dom kunde sætte ham ud af den og komme i Besiddelse af Driftsmateriellet; men hvis han led betydeligt Tab ved at drive Banen, vilde han gaae saa høit op til hvad der er tilladeligt, at man i allerhøieste Grad vilde føle sig generet deraf og derfor benytte den i § 4 givne Ret til at opfige ham Contracten. Jeg tillader mig nu at troe, at Ingen gaar ind paa en saadan Forpagtningscontract, uden at han faaer rige-

lig Erstatning derfor i den Priis, man betaler ham for Udførelsen af Arbejdet, men at det i det Dieblit, han faaer et Par Millioner derfor, vel er muligt, at han da vil gaae ind paa en saadan Forpagtningscontract, overladende til kommende Tider, hvorledes det Selskab, som maatte have etableret sig, vil komme igjennem med den. Men selv, om vi øieblikkelig have en i alle Henseender nok saa hæderlig Mand i Spidsen for det, lad os saa dog tænke paa, at her er Tale om en Forpagtningscontract, der skal vare i 100 Aar, lad os saa dog huske paa, at en Personlighed er underkastet saadanne Tilfældigheder, at man sandelig ikke paa enkelt Persons Hæderlighed kan bygge et saa stort og vigtigt Foretagende. Det er den Grundfeil, der ligger i det hele Lovforslag, som det nu aflædt ligger for vore Dine, at det betaler Arbejdets Udførelse meget høit for derigjennem at bevæge Vedkommende til at overtage en Forpagtningscontract, for hvis Opretholdelse det er umuligt at tilveiebringe tilstrækkelig Garanti. Men vi maae derhos dele disse forffjellige Ting i to Dele; vi maae drage Omsorg for, at Arbejdet, om det skal være, betales med den Priis, som er rimelig og antagelig, og saa tilstaae saadanne Fordele ved Driften, at en Forpagter i og for sig kan være tjent med at gaae ind derpaa. Hvorvidt nu de her opstillede Betingelser virkelig skulde være for oneruse, derom har jeg aldeles ikke dannet mig nogen Mening; jeg har kun sagt, at man skulde give en rimelig Priis for Arbejdets Udførelse; men jeg vil ikke dermed sige, at de Priiser, jeg har nævnt efter vore Overslag, ere rimelige, da der er flere vigtige Punkter, som maae gjøres til Gjenstand for Regjeringens omhyggelige Overveielse, inden den virkelig kan erklære, at den vil anerkjende de af mig nævnte Summer som saadanne, som man kan være tjent med at gaae ind paa.